

Starý zákon: zkušební okruhy

Zkouška ze SZ pokrývá látku předmětů Praktická znalost SZ (1.roč.) a Starý zákon (2.roč.).

1. **Praktická znalost SZ:** co kde je v Bibli (v rozsahu skript JANA HELLERA)

2. **Historický kontext SZ:** zeměpis, dějepis, kultura a náboženství biblického Izraele a jeho sousedů v podání Bible i moderní sekundární literatury (v rozsahu ALFRED JEPSEN, *Královská tažení ve starém orientu*, Praha 1987; ISRAEL FINKELSTEIN, *Objevování Bible*, Praha 2007; ABGELIKA BERLEJUNG, *Náboženské dějiny starověkého Izraele*, Praha 2017)

★ Kanaan = země Izraele = Palestina: přírodní danosti, epochy, kulturní a náboženské dějiny

★ Egypt a Mezopotámie: epochy a říše, základní přírodních a kulturní charakteristiky, interakce s Izraelem

★ hypotézy vzniku Judska/Izraele, biblická a mimobiblická evidence

★ monarchie v zemi Judska/Izraele, biblická a mimobiblická evidence

★ kult předexilního Judska/Izraele biblická a mimobiblická evidence

★ JHVH jako jediný Bůh: dějinné aspekty tohoto konceptu

★ Náboženství a instituce ve SZ (kněží, Lévijsi, proroci, vidoucí, nazírat, chrám/y,): biblická a mimobiblická evidence.

★ Exil Izraele a Judska: biblická a mimobiblická evidence

★ Poexilní rekonstrukce: biblická a mimobiblická evidence

★ Pluralita náb. představ a loajalit v helénistickém období: centra, důrazy, epochy

3. **Literární a teologický úvod ke SZ** (v rozsahu ROLF RENDTORFF, *Hebrejská Bible a dějiny*, Praha 1997; MANFRED OEMING, *Úvod do biblické hermeneutiky*, Praha 2001, THOMAS RÖMER et al., *Úvod do Starého zákona*, Jihlava 2020).

★ Kánon: konkrétní formy a teologické souvislosti

★ Historicko-kritické a literární přístupy k Bibli: hypotéza pramenů, zájem o předpisemné ústní předávání, redakci. Hermeneutický kruh aplikovaný na biblistiku.

★ Tzv. deuteronomistická dějeprava: vymezení, teologický profil, související hypotézy

★ Proroctví ve SZ

★ Mudsroloví ve SZ

★ Apokalyptika ve SZ

★ SZ jako dějiny, SZ jako Zákon

★ Text SZ (textová kritika): jazyky, překlady, recenze, vokalizace

★ Vztah SZ a NZ

Otázky při zkoušce jsou užší než výše uvedené okruhy. Zkouška se obvykle skládá ze čtyř otázek, první se týká seminární práce (a její hodnocení se započítává do celkové známky),

ostatní tři jsou po jedné z výše uvedených odstavců. Všechny tématikové okruhy jsme se – podrobněji nebo jen zhruba – dotkli při přednáškách. Při přípravě se kromě případných záznamů z přednášek soustřeďte především na samu Bibli a na další (zde v závorkách) uvedenou literaturu. *Last but not least: zkoušky se nebojte.*

Zkoušejí: Jan Rückl a Petr Sláma

říjen 2021